

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1980-1981

11 MEI 1981

ONTWERP VAN DECREET

betreffende het beheer van afvalstoffen

AMENDEMENTEN

voorgesteld door de heer R. Van Rompaey C.S.

Artikel 8

A. De tekst van littera a van § 2 van dit artikel vervangen door wat volgt :

„het verbod zodanige produkten in te voeren, uit te voeren, te vervaardigen, te vervoeren te bezitten, te verkopen of te koop te stellen, aan te wenden, aan te schaffen of af te leveren, mits betaling of kosteloos ;”

B. De tekst van littera b van § 2 van dit artikel vervangen door wat volgt :

„het verbod zodanige produkten in te voeren, uit te voeren, te vervaardigen, te vervoeren, te bezitten, te verkopen, of te koop te stellen, aan te wenden, aan te schaffen of af te leveren, mits betaling of kosteloos, indien niet aan nader te bepalen voorwaarden wordt voldaan, met inbegrip van eventuele voorwaarden inzake duurzaamheid en herstelbaarheid ;”

VERANTWOORDING

De aangewende terminologie dekt niet altijd de bedoelde juridische handelingen.

Zo kan men een produkt verkopen zonder het op de markt te brengen. Vervolgens zijn de in het ontwerp opgesomde activiteiten, waarop de regeling betrekking kan hebben, te beperkt.

Deze zou dienen aangevuld te worden, zoals voorgesteld in het amendement, opdat de reeks handelingen in verband met de beoogde produkten zo volledig mogelijk is, wat niet alleen het voorkomen van inbreuken tot gevolg zal hebben maar tevens de controle zal vergemakkelijken.

Zie :

131 (19804981) :

- Nr. 1 : Ontwerp van decreet
- Nr. 2 : Amendementen

C. De tekst van **littera c van § 2 van** dit artikel vervangen door wat volgt :

„de verplichting voor de producenten, invoerders of verdelers van produkten bedoeld in §1, deze produkten te voorzien van een etiket, goed leesbaar en herkenbaar door het publiek.

Het model van het etiket en de daarop aan te brengen vermeldingen worden vastgesteld door de Vlaamse Executieve. ”

VERANTWOORDING

1) Om aan te sluiten bij de aanhef van § 2 dient de zin van **littera c** gewijzigd te worden.

2) De woorden „produkten die aanleiding geven tot het ontstaan van gevaarlijke afvalstoffen” worden best vervangen door „produkten bedoeld in § 1”.

Inderdaad „gevaarlijke afvalstoffen” gedefinieerd in artikel 3 zijn andere dan deze bedoeld in artikel 8, § 1.

De eerste leveren „een bijzonder gevaar” op ; de tweede kunnen alleen niet verwijderd worden zonder „onschadelijk te zijn voor de gezondheid van de mens of voor het leefmilieu”.

Kennelijk worden in artikel 8, § 2 de afvalstoffen van § 1 bedoeld. In het tegenovergestelde geval staat deze bepaling hier niet op haar plaats.

Artikel 11

Aan de tekst van dit artikel een **tweede lid** toevoegen luidend als volgt :

„Zij bepaalt tevens door wie en op wiens kosten deze selectieve ophaling zal geschieden. ”

VERANTWOORDING

1) Uit de door het ontwerp voorgestelde tekst put de Vlaamse Executieve alleen maar de macht om de afvalstoffen aan te duiden, niet om tot een selectieve ophaling over te gaan of te doen overgaan.

2) Vermoedelijk zullen de ondergeschikte besturen, zoals naar gewoonte, het slachtoffer van deze selectieve ophaling worden. Het zou niet zo mogen zijn dat ook de financiële last van deze ophaling op de ondergeschikte besturen wordt gelegd.

Hier zou het principe moeten toegepast worden dat de producent of bezitter van de afvalstoffen de kosten van de ophaling betaalt.

Artikel 12

De tekst van § 3 van dit artikel vervangen door wat volgt :

„De statuten van de afvalstoffenmaatschappij alsmede de plaats waar zij gevestigd wordt zullen bij decreet vastgelegd worden “.

VERANTWOORDING

Dit amendement is geïnspireerd door de wet van 22 juli 1974 op de giftige afval, waarvan artikel 9 voorziet dat de statuten van het Waarborgfonds voor de vernietiging van de giftige afval worden vastgelegd door de wet.

Vermits het actie- en bevoegdheidssterrein van de afvalstoffenmaatschappij veel ruimer zijn dan dit van genoemd Waarborgfonds komt het a fortiori aan de Vlaamse Raad toe de statuten en de zetel van de afvalstoffenmaatschappij bij decreet te bepalen.

Artikel 13

De tekst van dit artikel vervangen door wat volgt :

„§ 1. De afvalstoffenmaatschappij heeft hoofdzakelijk tot taak :

1. het ontwerpen van het afvalstoffenplan bedoeld in artikel 14 en het verlenen van haar medewerking met het oog op de vaststelling van het afvalstoffenplan ;

2. het opsporen van oorzaken van verontreiniging door afval ;

3. het bevorderen van de oprichting, de reorganisatie of de uitbreiding van verwijderingsinstallaties voor afvalstoffen ;

4. op verzoek van de door het decreet aangewezen overheden in te staan voor de overbrenging van afvalstoffen naar de geschikte verwijderingsinstallaties.

§ 2. De afvalstoffenmaatschappij kan eveneens tot taak hebben :

1. het ontwerpen, het bouwen of het beheren van verwijderingsinstallaties voor afvalstoffen ;

2. het verwijderen van toxische afvalstoffen onverminderd de bepalingen van de wet van 22 juli 1974 op de giftige afval en haar uitvoeringsbesluiten ;

3. op aanvraag van een gemeente of een onderneming afvalstoffen te verwijderen ;

4. het verkopen van producten bedoeld in artikel 22.

§ 3. De Vlaamse Executieve kan aan de afvalstoffenmaatschappij andere taken opdragen. ”

VERANTWOORDING

Dit amendement beoogt eerst en vooral een onderscheid te maken tussen enerzijds het hoofdzakelijk doel en anderzijds het subsidiair doel van de afvalstoffenmaatschappij.

De doelstellingen zoals zij door het ontwerp worden voorbehouden zijn in hoofdte van een en hetzelfde organisme tegelijkertijd, vermits zij op een en dezelfde lijn gesteld worden, niet verwezenlijkbaar.

In de eerste plaats mag er van een afvalstoffenmaatschappij deskundigheid en rationele aanwending van de financiële middelen verwacht worden wat tot nu toe weinig werd opgemerkt.

Daarom werden een aantal doelstellingen in hoofdzaak ondergebracht in § 1.

In de eerste plaats kan er gedacht worden aan het ontwerpen, bouwen en beheren van verwijderingsinstallaties en de daaruit voortvloeiende activiteiten, wat werd ondergebracht in § 2.

Enkele doelstellingen uit het ontwerp werden niet hernomen :

1) het toezicht en de controle

Men kan niet tegelijkertijd rechter en partij zijn. Wil men aan de afvalstoffenmaatschappij een zekere commerciële activiteit toebedelen, dan kan men haar geen controleopdracht geven over haar concurrenten ;

2) de dringende maatregelen en de ambtshalve verwijdering van afvalstoffen

Deze maatregelen zijn doorgaans zo diep ingrijpend en hebben zo'n verstrekende gevolgen dat zij door de overheid en niet door een parastatale instelling dienen genomen te worden.

Artikel 20

In de tekst van dit artikel, op de eerste regel, na het woord „plan” de woorden „geldt voor een tijdvak van vijf jaren maar” weglaten.

VERANTWOORDING

De tekst van artikel 20 is strijdig met de bepaling van artikel 19. Volgens deze laatste blijft het plan gelden tot het door een ander vervangen is, terwijl het volgens artikel 20 maar geldt gedurende een termijn van vijf jaar.

Mits weglating van de woorden „geldt voor een tijdvak van vijf jaren maar” in artikel 20, wordt deze tegenstrijdigheid opgeheven en kan de bepaling van artikel 19 beschouwd worden als zijnde toepasselijk voor de vervanging en deze van artikel 20 als zijnde toepasselijk voor de herziening.

Artikel 22

In de tekst van dit artikel, op de eerste regel, na de woorden “de produkten die” de woorden „in de inrichtingen van de afval stoffenmaatschappij” invoegen.

VERANTWOORDING

Zoals de tekst van het ontwerp gesteld is kan er verkeerdelijk uit afgeleid worden dat de afvalstoffenmaatschappij een monopolie bezit voor de verkoop van alle teruggewonnen produkten onverschillig door welke inrichting of onderneming deze terugwinning werd verwezenlijkt. Dit is zeker niet de bedoeling.

Trouwens de Raad van State vermeldt ter zake in zijn advies : „Volgens de inlichtingen die aan de Raad van State zijn medegedeeld, heeft de bepaling enkel betrekking op de afvalstoffen die in de inrichtingen van de afvalstoffenmaatschappij verwerkt zijn”.

Niets belet dit duidelijk in de tekst van het decreet op te nemen.

Artikel 23

De tekst van § 1 van dit artikel weglaten.

VERANTWOORDING

Vermits aan de afvalstoffenmaatschappij een commerciële activiteit wordt toegekend is het niet passend haar een toezichtstaak over haar concurrenten op te dragen.

Het opsporen van elke oorzaak van verontreiniging door afval werd de afvalstoffenmaatschappij reeds opgedragen door artikel 14 zodat dit hier niet dient herhaald te worden.

Artikel 26

A. De tekst van § 1 van dit artikel vervangen door wat volgt :

„De bestendige deputatie van de provinciale raad verleent, weigert of trekt de vergunning in overeenkomstig de hierna vastgestelde regeling. ”

VERANTWOORDING

Door de bevoegdheid tot het verlenen, weigeren of intrekken van de vergunning toe te kennen aan de Vlaamse Executieve beslist deze uiteraard in laatste aanleg.

Zodoende wordt iedere beroepsmogelijkheid uitgeschakeld, wat niet alleen strijdig is met de algemene beginselen van ons administratief recht, doch waardoor ook de belanghebbenden elke bescherming verliezen tegen de fouten en de willekeur van de beslissende overheid in eerste en laatste aanleg.

Om dit te voorkomen was het aangewezen dat de bestendige deputatie in eerste aanleg zou beslissen en dat een beroepsprocedure zou ingebouwd worden.

Daar de belangen meestal de gemeentegrenzen zullen overschrijden lijkt ons de bestendige deputatie geschikt om deze bevoegdheid uit te oefenen enerzijds, terwijl de beslissingen sneller zullen genomen worden wanneer deze in het Vlaamse Gewest door vijf in plaats van één instantie kunnen genomen worden anderzijds.

B. In de tekst van § 2 van dit artikel, op de eerste regel, de woorden „De Vlaamse Executieve” vervangen door de woorden „De bestendige deputatie.”

VERANTWOORDING

De voorgestelde wijziging sluit aan bij het amendement op § 1.

C. In de tekst van het derde lid van § 3 van dit artikel, op de vierde en de vijfde regel, de woorden „De Vlaamse Executieve” vervangen door de woorden „De bestendige deputatie”.

VERANTWOORDING

De voorgestelde wijziging is het gevolg van het amendement op §1.

D. In fine van het derde lid van § 3 van dit artikel de zin „De beginselen vervat in artikel 27, § 2, zijn ter zake van overeenkomstige toepassing” weglaten.

VERANTWOORDING

Ingevolge het voorstel een beroepsprocedure in te voeren wordt de laatste zin van het laatste lid, waarin verwezen wordt naar de bepaling van artikel 27, § 2 overbodig.

E. Aan dit artikel een § 4 toevoegen waarvan de tekst luidt als volgt :

„§4. Ingeval de bestendige deputatie zich voorneemt een gevraagde vergunning te weigeren, een verleende vergunning in te trekken, bijzondere voorwaarden in verband met een gevraagde vergunning of nieuwe bijzondere voorwaarden in verband met een reeds verleende vergunning op te leggen, de opgelegde bijzondere voorwaarden van een vergunning te wijzigen of in te trekken, het verval van een vergunning vast te stellen, de gevraagde hernieuwing van een vergunning dan wel de gevraagde verlenging van een vergunning te weigeren, zal de belanghebbende voorafgaandelijk gehoord worden of daartoe behoorlijk uitgenodigd worden.”

VERANTWOORDING

De Raad van State gaf in zijn advies betreffende de oorspronkelijke bepaling van artikel 27, §2 de voorkeur aan de voorziene inspraakprocedure boven een beroepsprocedure.

De in het ontwerp voorziene inspraak beperkt zich enkel tot een schriftelijk bezwaarschrift.

Dit amendement strekt ertoe een tegensprekelijk debat voor de bestendige deputatie te organiseren, tijdens hetwelk zowel mondeling als schriftelijk al de gewenste inlichtingen kunnen verstrekt worden en standpunten kunnen uiteengezet worden.

F. Aan dit artikel een § 5 toevoegen waarvan de tekst luidt als volgt :

„§ 5. Een afschrift van de door de bestendige deputatie getrof-

fen beslissing zal betekend worden bij aangetekend schrijven aan de gemeente en de belanghebbende.

VERANTWOORDING

Het is normaal dat zowel de gemeente als de belanghebbende kennis krijgt van de genomen beslissing.

Daar deze kennisgeving tevens het vertrekpunt is van de beroepstermijn, dient zij te geschieden bij aangetekend schrijven ten einde elke betwisting over datum te vermijden.

G. Aan dit artikel een § 6 toevoegen, waarvan de tekst luidt als volgt :

„§ 6. De Vlaamse Executieve stelt de nadere regels vast in verband met het aanvragen, het verlenen, het weigeren, het intrekken, het verval van vergunningen, in verband met het opleggen van algemene en bijzondere voorwaarden of van nieuwe bijzondere voorwaarden, met het wijzigen of intrekken van reeds opgelegde bijzondere voorwaarden, in verband met het hernieuwen van een vergunning of met het verlengen van de tijd waarvoor zij is verleend. ”

VERANTWOORDING

Deze tekst is deze van artikel 27, § 1, uitgezonderd de laatste zinsneede.

Deze bepaling vormt een geheel met de bepalingen van artikel 26 zodat zij dan ook om legistische redenen onder artikel 26 dient gebracht te worden.

Het is bovendien wenselijk dat deze regeling eenvormig is voor het Vlaamse Gewest. Daarom dient de vaststelling ervan te geschieden door de Vlaamse Executieve.

Artikel 27

De tekst van dit artikel vervangen door wat volgt :

„De gouverneur van de provincie, de gemeente evenals de belanghebbenden kunnen beroep instellen bij de Vlaamse Executieve tegen de beslissingen van de bestendige deputatie, genomen krachtens de bepalingen van artikel 26.

Het beroep wordt ingesteld bij aangetekend schrijven binnen de maand vanaf de betekening van de beslissing van de bestendige deputatie.

VERANTWOORDING

De gouverneur kan beroep instellen wanneer de bestendige deputatie door haar beslissing hetzij haar bevoegdheid te buiten gaat hetzij het decreet schendt, hetzij het algemeen belang schaadt.

Het is tevens wenselijk aan de gemeente een beroepsrecht toe te kennen wanneer door de beslissing de belangen van de plaatselijke gemeenschap geschaad worden.

Uiteindelijk is het dan ook noodzakelijk een beroepsrecht toe te kennen aan de aanvrager.

Artikel.29

Aan de tekst van dit artikel een tweede lid toevoegen waarvan de tekst luidt als volgt :

„Zij bepaalt tevens door wie en op wiens kosten deze afzonderlijke ophaling zal geschieden. ”

VERANTWOORDING

De oorspronkelijke tekst van artikel 29 verleent aan de Vlaamse Executieve niet de macht om te bepalen wie deze ophaling moet organiseren, noch tegen welke voorwaarden deze huishoudelijke afvalstoffen worden opgehaald.

Artikel 54

De tekst van dit artikel vervangen door wat volgt :

„Onverminderd de bevoegdheid van de officieren van gerechtelijke politie houden de ambtenaren die de Vlaamse Executieve aanwijst toezicht op de uitvoering van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan.

De gouverneur van de provincie of de burgemeester van de gemeente waar afvalstoffen worden achtergelaten of worden aangetroffen in overtreding met de bepalingen van dit decreet of de uitvoeringsbesluiten ervan, kunnen de verwijdering ervan bevelen en alle nodige maatregelen hiertoe nemen. ”

VERANTWOORDING

Voor wat het toezicht betreft maakt het ontwerp een onderscheid tussen enerzijds de huishoudelijke afvalstoffen, waarvoor de burgemeester zou bevoegd zijn en anderzijds de overige afvalstoffen, waarvoor de aangewezen ambtenaren zouden bevoegd zijn.

Dit onderscheid kan in de praktijk aanleiding geven tot moeilijkheden, wanneer de verschillende soorten afvalstoffen vermengd zijn. Het amendement beoogt een toezichtsbevoegdheid over alle afvalstoffen toe te vertrouwen aan de aangewezen ambtenaren. Deze bevoegdheid houdt de onderzoeksmogelijkheden in zoals bedoeld in artikel 55, die al dan niet aanleiding zullen geven tot daden van vervolging, te stellen door de bevoegde overheid.

Verder strekt dit amendement ertoe de dringende en ingrijpende beslissingen in verband met de verwijdering van achtergelaten of onregelmatig aangetroffen afvalstoffen over te laten aan de provinciegouverneurs of de burgemeesters.

Artikel 55

A. De tekst van de eerste twee regels van dit artikel vervangen door wat volgt :

„§ 1. De gouverneur van de provincie, de burgemeester en de ambtenaren bedoeld in artikel 54 mogen bij de uitoefening van hun opdracht : ”

VERANTWOORDING

Deze wijziging dringt zich op ingevolge de voorgestelde wijziging van artikel 54.

B. Aan dit artikel een § 2 toevoegen waarvan de tekst luidt als volgt :

„§ 2. De ambtenaren, bedoeld in artikel 54 zijn bevoegd in geval van overtredingen processen-verbaal op te stellen, die bewijskracht hebben tot het tegendeel bewezen is.

Op straffe van nietigheid moet een afschrift van het proces-verbaal ter kennis van de overtreder gebracht worden binnen de veertien dagen na de vaststelling van de overtreding. ”

VERANTWOORDING

Volgens de bepalingen van artikel 55 hebben de controle-ambtenaren niet de bevoegdheid om een proces-verbaal op te stellen.

Zij kunnen wel alle mogelijke inlichtingen verzamelen, die zij zouden kunnen doorspelen aan het parket. Doch dan dienen officieren van gerechtelijke politie, die wel bevoegd zijn een proces-verbaal op te stellen, het ganse werk van de controle-ambtenaren nog eens over te doen.

Dit wordt vermeden wanneer aan de controle-ambtenaren de bevoegdheid wordt verleend processen-verbaal op te stellen, wat het amendement beoogt.

Artikel 62

De tekst van dit artikel weglaten.

VERANTWOORDING

Volgens de klassieke leer over de strafbare deelneming is een louter zich onthouden geen vorm van deelneming.

De rechtspraak aanvaardt echter wel dat een onthouding in het handelend optreden in bepaalde gevallen als een vorm van deelneming kan beschouwd worden (Zie Belgisch Strafrecht Deel II, Van Houdt en Calewaert, nrs. 1207 - 1208).

De toepassing van de algemene strafrechtbeginselen ter zake maken de bepaling van artikel 62 overbodig.

Daarenboven zou artikel 62 de volgende onbillijke gevolgen hebben : krachtens artikel 67 van het Strafwetboek wordt iemand die onderrichtingen geeft tot het plegen van een wanbedrijf beschouwd als een medeplichtige op wie hoogstens twee derde van de straf voor de dader kan toegepast worden ; volgens artikel 62 van het ontwerp wordt iemand die minder doet dan de medeplichtige als dader beschouwd en derhalve zwaarder gestraft.

Artikel 64

De tekst van § 1 van dit artikel vervangen door wat volgt :

„De Vlaamse Executieve richt de afvalstoffenmaatschappij op binnen de zes maanden na de bekendmaking van het decreet waarbij de statuten en de zetel worden vastgelegd.”

VERANTWOORDING

Deze wijziging dringt zich op ingevolge de voorgestelde wijziging van artikel 12, § 3 in verband met de statuten en zetel van de afvalstoffenmaatschappij.

Artikel 68

De tekst van § 1 van dit artikel vervangen door wat volgt :

„De vergunningen die met toepassing van het Algemeen Reglement op de arbeidsbescherming voor het verwijderen van afvalstoffen werden verleend, vervallen op de dag waarop in toepassing van dit decreet een definitieve beslissing werd genomen over de vergunningsaanvraag, die de bedoelde vergunningsplichtigen gehouden zijn in te dienen binnen hetjaaranaf de inwerkingtreding van dit decreet.

VERANTWOORDING

De behandeling van de vergunningen zal maar doelmatig kunnen gebeuren nadat het plan, voorzien in artikel 14, is opgesteld en verordende kracht heeft verworven.

Rekening houdende met de tijd die zal nodig zijn om dit plan op te stellen is het gevaar niet denkbeeldig dat de voorziene termijn van een jaar reeds zover of helemaal zal verlopen zijn zodanig dat deze vergunningsaanvragen niet tijdig meer kunnen behandeld worden en er voor de meeste instellingen er een onwettelijk vacuüm ontstaat.

Dit gevaar wordt uitgeschakeld door enerzijds de vergunningsplichtigen op te leggen een aanvraag in te dienen binnen het jaar van de inwerkingtreding van het decreet en anderzijds de vroegere vergunning te laten doorlopen tot aan de nieuwe definitieve beslissing.

R VAN ROMPAEY

M. TYBERGHIE-VANDENBUSCHE
